

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 frt.
Félévre . . . . . 4 "
Negyedévre . . . . . 2 "

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri " . . . . . 6 "
3-szori " . . . . . 5 "
A három-hasábos „Nyilttér”
petitsor 10 krval számíttatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold-
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Pécs, 1882. febr. 11-én.

(f. g.) A statistika kérlelhetlen számai a magyar faj népesedési viszonyaira nézve megdöbbentő eredményt tüntetnek elő s hasztalan vigasztaljuk magunkat az ősi optimismussal, mely a népszámlálási adatokból meríti ez irányban a megnyugvást, tény az, hogy a tulajdonképeni magyar faj népesedési aránya a többi fajhoz képest felette kedvezőtlen, sőt helylyel-közzel, mint me g y é n k b e n i s a magyar faj pusztulófélben van.

Ne higye senki rólunk, hogy talán hazánk lakosait faj szerint többé, vagy kevésbé becsüljük s az egyén értékének meghatározásában főtekintet alá a származás milyensége jön, mert bárki számára is — legyen az a hazának csak most fogadott gyermeke — ha, mint ilyen kötelességét hiven betölti, honfitársi szeretetünk és tiszteletünk készen áll. Azonban, ha szívünk őszinte örömeivel tapasztaljuk is, hogy az átplántált különböző faj a haza földjében mily erős gyökeret vert s a hon fogadott gyermekei hazafiságából új erőre kelt, ez öröm nem oszlatja el azon fájdalomunkat, melyet a magyar faj, vérünk vérei pusztulásán éreziünk.

Mi e megdöbbentő tünemény oka? E kérdést tevők fel magunknak, azonban előzetesen kijelentjük, mikép nem vindicaljuk, hogy a baj indító okát minden oldalról megvilágítanuk sikerült. A kérdés sokkal fontosabb, semhogy egy hírlapi cikkben teljesen kimeríteni lehetne; a sajtó kötelessége a közfigyelem felhívása, a baj megállapítása, az orvoslás a gyakorlati élettől várható.

A mit elmondandók vagyunk, az főképp meggyénk magyar faj által lakott községeire vonatkozik, részint mert ez bennünket legközelebből érdekel, részint mert ezekben a baj ismerős és más vidékekhez képest határozottan súlyosabb.

A magyar faj sajátsága a hagyományokhoz szívós ragaszkodás. A mult, a hagyomány iránti előszeretet azonban, bár mindig a magyar köznép lelki fogékonyására mutat, — nem egy önmaga ellen elkövetett bűnnek volt szülőanyja. — A „ne légy különb, mint apád” a magyar faj köznép kátejának első tétele, ezt tanulja a gyermek szüleitől, hogy majdan ugyanazon ekeszarvát vegye kezébe, melyet édesatyja nagyatyjától örökölt.

Félreértene bennünket, ki azt hinné, hogy mi a magyar fajból a kézimunka mellől értelmi munkásokat kívánunk toborzani. Jól tudjuk, hogy nálunk pennaforogatókban nincs hiány, azonban tény az is, hogy ősi közömbösségénél fogva fajunk nem egy jól

jövedelmező kenyérforrást enged át az élelmesebb idegennek s p. o. a gyárakat s új vállalatok ipartelepeit munkásokkal ma is legnagyobb részt a szomszéd látja el. És a magyar mit teszen? Jól, rosszul műveli földjét s hálálkodik, vagy busul a szerint, a mint kamatját meghozta az istenadta föld; marad földmivelő, az, a mi apja volt s neveli gyermekeit — kezdve a libapásztorson s a kocsiskodás középiskoláján át — földmivelőkké. De itt ám a bökkenő, ha több a gyerek s közte kettő, három a fiu, az egy vagy fél telek megoszlik két három részre s az igásjószág sem lehet egyé. A földbirtok nagymérvű eldarabolásának nemzetgazdasági hátrányait mérlegelni, most nem czélunk, de lássuk, hogy a magyar gazda családot alapítván, miként kerüli el e bajt, miként s e g i t magán. Ne higye senki, hogy birtokát egyik fiának adja át, a t ö b b i r ő l másképp gondoskodik. Oh! népünk felette leleményes, g o n d o s k o d i k minden család, hogy csak egy fiörököse legyen. Azonban az a mód, melylyel Isten rendelkezésébe s a természet öröktörvényeibe beavatkozik, irtózatos.

Leirni, mily uton fosztatik meg a társadalom, a haza életerős ivadéktól, maga a borzalom. A népfia megnősül s módja szerint örömmel üdvözli első figyermekét, de már a második „áldás” átokként tünik fel előtte, mert a birtok kiesiny, belőle nagy családot részeltetni nem lehet. És a boldogtalan nő, hogy a g a z d a bosszujától menekedjék szörnyű tanácsesal él s az Isten s természet ellen harczra száll. E baj meggyénk magyar faj néptől lakott községeiben nem szorványosan, hanem, mint ragály jelentkezik. A javas asszonyok, a kuruzsolók roppant praxisnak örvendenek. E községekben láthatni nőket, kik csupán éveikre fiatalok, míg a testet s z ö r n y ü m ü t é t tette korán aggá s e nőknél az ifju tavasz után a gyümölcsöthozó évszak nélkül köszöntött be a tél. Meg nem határozható mennyi ártatlan élet öletik ki, mily kipótolhatlan kár okoztatik a társadalomnak, mennyi bűn követtetik el titokban ö n t u d a t l a n u l; öntudatlanul mondjuk, mert kétségbeejtő volna hinnünk azt, hogy fajunk köznépében az erkölcsi érzék kihalt. A nép tévton járó fogalmai szerint a család szaporodásainak e meggátlása nem bűn, az szükségszülte módszer, melyen a szegényember magán segít s nincs nagyitva, ha kimondjuk, mikép a köznépnek ez eljárás nem okoz sokkal nagyobb erkölcsi aggályt, mintha házörző ebe kölkei közül a kedve ellenit eldobja.

Népünknek a jelzett bűnről fogalma sincs, mert szerinte a még világra nem jöttnek jogai, neki az irányában kötelességei

nincsenek. A szunyadó erkölcsi érzet felébrésztése a főkötelesség s e főkötelesség teljesítésére első sorban a nép tanácsadói: a lelkészek hivatvák. Hassanak ezek magasztos hivatásuk súlyával, a szószerk ellenállhatlan erejével, hogy a tévton járó a szörnyü bűn tudatára ébredjen, hogy a nép rettenjen vissza attól, sőt maga közt eltitkolatlanul a bűnöst se türje meg; hassanak a lelkészek oda, hogy a község átkától: a kuruzsoló asszonyoktól megtisztuljon.

A magyar faj pusztulásának első és fő okát a jelzett szörnyü ragályban véljük feltalálni. Másik okul vehető az, hogy a köznépnek bevett szokás a gyermekkorból alig kilépett 14—15 éves leányok férjhez adása, mert a mint fejletlen fa, tökéletes gyümölcsöt nem hozhat, ép ugy nem várható a gyermek-anyáktól életerős ivadék. Harmadik indokként jelentkezik, hogy a köznép a betegülés esetében ismét csak kotyvasztó asszonyaihoz fordul s himlő, dipheritis a községekben szörnyen bő aratást talál s egy járvány után felette gyéren hangzik fel a község térein s berkeiben a vidám gyermek-kacaj. Hasznos, értelmes tanács segíthetne itt is a bajon, mert népünk vallási érzülete lelkészet gyermeki tisztelettel veszi körül s annak bölcs utbaigazítása bizonyára hatás nélkül nem maradhat.

A magyar köznép fia szív és értelemben egyaránt fogékony, nála jó szó, jót terem. Nem csupán a túlvilág abstract elméletével kell szívét betölteni, hanem lelkére hatni, hogy az élet főjavát a családi életben keresse s ha mint szülő hivatásának megfelelt, ugy Isten és emberek előtt hasznos polgára a hazának, mert mit ér, ha az Isten tiszteletére rendelt napot — lerázva a délelőtti templomban ülést — koresmában tölti el.

Figyelmeztetendő a nép, hogy fiait más becsületes kenyeret adó pályára nem csupán földművelőnek nevelje és iskoláztassa, ne csak azért, mert „muszály”, hanem mert hasznos. A községek fiaiból mennyi derék munkása kerülne ki az iparnak, az új vállalatoknak, sőt kívánatos volna az is, hogy a robotként kitöltött három év után, maradjon benn egy rész a katonaságnál, hiszen ebből kerülne ki nem egy derék altiszt, míg most magyar ezredeink altisztei közt csak elvétve akad magyar eredetű.

Főbb vonásaiban vázoltuk a megdöbbentő bajt és annak orvoslási módjait. Ha a gyakorlati kivitelhez ideje korán nem látunk, a baj végzetes lehet, mert immár a nagy időkben elmondott azon nagy szavak, mikép „oly kevesen vagyunk, hogy közülünk az apagyilkosnak is megkellene kegyelmezni” — korunk hétköznapjaira — fájdalom — nagyon ráillenek.

Hogy áll az iskola-ügy Pécsen?

Igen érdekesnek találjuk azon jelentést, melyet Salamon József kir. tanfelügyelő ur az 1881. évi II-ik felének tanügyi mozzanatairól a közigazgatási bizottsághoz intézett, e lapok olvasóival megismertetni, hogy az iskolai állapotokról alapos és biztos tudomást szerezhessenek, miután alig van ügy, mely akár jelentősége, akár hatására nézve nagyobb figyelmet érdemelne, mint éppen a tanügyi. A tartalmas és szorgalommal összeállított jelentés következő:

Pécs szab. kir. város, mint köztörvényhatósági területén, a lakosság száma a legutóbb eszközölt népszámlálás szerint 28,789 lelket számlál, a katonasággal együtt 29,929-et. Iskola volt 5 községi, 4 felekezeti, 3 magániskola, összesen 12. Ezekon kívül van Porgesnek egy magán kereskedelmi iskolája, nőegylet kisdudóvodája vagy gyermekkertje, az új tanév kezdetén nyitattott meg a Zsolnay gyára mellett egy állami felső leányiskola, valamint Werner Magdolna polgári leányiskola első osztálya; létrejött Farkas Irma képesített háziipar tanítónő vezetése alatt egy háziipar iskola a Lánicz-utcában, szerveztetett a nyomdászok szakiskolája, valamint az iparos tanulók ismétlő iskolák tartása. A tankötelesek száma 6—12 éves vagyis mindennyi 3689. 12—15 éves vagyis ismétlő tankötelesek 1182, összesen 4871. Ezek szerint a minennapi tankötelesek a lakosság 12·32%, az ismétlő tankötelesek a lakosság 3·94%-át, az összes tankötelesek a lakosság 16·26%-át teszik. Ezek közül mindennapi iskolába járt 1510 fiu, 1428 leány, összesen 2938 növendék, ismétlőbe 757 fiu és 200 leány, vagyis 957 növendék. Magántanintézetekbe 121 leány. Középtanodákba 328 fiu, és így az iskolába járók száma tett 4344, nem járt a mindennapi tankötelesek közül 302, vagyis 8·1%-ék, az ismétlő tankötelesek közül 225, vagyis 2·7%, és így a tankötelesek 89·18% járt tényleg iskolába és nem járt 10·82%-ja.

Az iskolába járók vallás szerint következőleg oszlanak meg, és pedig róm. kath. 3864, görög kath. —, gör. kel. 12, helv. hitv. ev. 40, ág. hitv. ev. 57, unitárius —, mózes vallású 371, és így összesen 4344. Nyelv szerint volt és pedig: magyar 3378, német 60, román —, tót 255, szerb 5, horvát 95, orosz —, összesen 4344. Az iskola növendékei közül télen-nyáron járt mind a 4344, tankönyve is volt mindnek. A mulasztási napló kivonata szerint voltak mulasztási esetek összesen 14,469 félnap. Ezekből megbüntettetett 1038, felmentetett 13,431. Az iskolából kilépett 569, kik mind

jól tudtak olvasni és írni. Az összes tanintézetekben 61 képesített és egy nem képesített tanerő működött, és pedig 41 rendes, 15 segéd, helyettes és ideiglenes tanítói minőségben. Az egy nem képesített tanítónak csak nem kötelezett tantárgyat tanított Schaurékné intézetében. Egy tanítóra, ide nem értve a magán iskolákat, átlag 58, egy tanteremre pedig 57 növendék esik. Az iskolák tanítása nyelve mindenütt magyar volt, kivéve a pécs-bányatelepi társulati iskolát, itt azonban a magyar nyelv tanítása a leggondosabb ápolásban részesült. A tanítás 10 tulajdon és 2 bérelt helyiségben eszközöltetett, 58 tanteremmel és 24 tanítói lakkal. Faiskola volt 3, iskolakert 12, tornater 7. Az iskolákban következő tanszerek álltak rendelkezésre, u. m. 61 fekete írótabla, 25 fali olvasótabla, 135 fali térkép, 16 földgömb, 9 természetrajzi, 9 természettani eszköz, 6 könyvtár, 12 testgyakorlati képlet.

Az iskolák évi jövedelme tett a) készpénzben 47,264 frtot, b) természetvények pénzértékre nézve 300, összesen 47,564 frtot. Ezen jövedelmek származtak: a) 2000 frt tőke kamataiból 100 frt, b) tandíjból 8973 frt, c) községi segélyekből 26,162 frt, d) egyházi forrásból 3338 frt, e) egyéb forrású jövedelmekből 8991 frt, összesen 47,564 frt. Az iskola kiadásai a következők voltak, u. m. a) rendes tanítói fizetésekre 28,350 frt, b) segédtanítói fizetésekre 5640 frt, c) fűtésre, tisztogatásra, javításra 5015 frt, d) tanszerekre 1068 frt, e) szegény gyermekek könyveire 442 frt, f) egyebekre 7049 frt, összesen 47,564 frt.

Az egészségi állapot egyes szórványos betegései eseteket leszámítva, kielégítő volt, legalább is az iskolák látogatását nem kelle beszüntetni. A táblás kimutató a következő: Összehasonlítva ezen adatokat a múlt év hasonló időszakában felmutatott eredménnyel, a következő haladást lehet konstatálni: Iskola volt az előző évben 12, ezekhez csatlakozott a folyó tanév megkezdésével a) a polgári leányiskola, b) Zsolnay gyára mellett felállított állami felső leányiskola, c) a Werner Magdolna leányiskolája mellett engedélyezett magán jellegű felső leányiskola, d) Liebscher V. magán elemi leányiskolája, e) Farkas Irma képesített tanítónő háziipar-iskolája; ezeken felül szerveztetett a nyomdászok iskolája. Ellenben megszűnt Schaurékné magán leányiskolája, valamint a város által fentartott pécs-bányatelepi községi iskola. A tankötelesek száma nem hasonlítható össze, a mennyiben az előző év hiányos összeírása miatt a tényleg iskolába jártak, a kimutatott tankötele-

sek számát 1126-tal felülmúlták, ellenben a tényleg iskolába járók az előző évben voltak összesen 4085, az ezen évben pedig 4344, és így a szaporodás 259.

Javulást jelez az iskolalátogatás, a mennyiben az iskolai mulasztások száma tetemesen csökkent, és pedig még az előző évben 35,668 fél napi mulasztási eset fordult elő, addig ez évben 1449-re esett és így fogyott 21,199-el, büntetési pénz befolyt 15 frt 30 kr., mely a szegény tanulók felruházási alapjához csatoltatott; a mulasztási esetek fogyása világos bizonyítéka részben annak, hogy a helyi iskolai hatóságok az iskolalátogatást erélyesebben sürgették és ellenőrizték, másrészt pedig annak, hogy a szülők is mind jobban felfogják és méltányolják az iskolák értékét, becsét. Az iskolákból 569 növendék lépett ki, még az előző évben 631, kevesebb 62-vel, mely körülmény azt igazolja, hogy a tanköteles értéket minél többen töltik ki. A tanítók száma és az iskolák felszerelvényeiben lényeges változások nem történtek.

Az élelmicikkek hamisításáról.

Mindig és mindig panaszokat hallunk, hogy az elárusításra szánt élelmi cikkek egészségtelenek, romlottak, hamisítva vannak. Legtöbbszörre alig lehetséges vegyszilleg megvizsgálni a látszólag romlott, vagy kétesnek tetsző tárgyat; a házi asszonynak fogalma és tudomása sincs az előveendő megvizsgálásról — a chemia vagy pbisika előtte spanyol falvak — és így sütnék, főznek jó szerencsére anélkül, hogy gyanítanák, mily egészségtelenek, veszedelmesek azon szerek és kellekek, melyeket felhasználnak vagy könnyelműségük által gyakran egy egész család egészségét, sőt életét áldozzák fel. Az egészségügyi közegek, a rendőrség igyekeznek ugyan meggátolni azok mesterségét, kik embertársaik tudatlanságából hasznot csikarnak ki, a törvény büntetéssel sújtja azokat, kiket tetten kapni sikerült, sőt ha vétkeességük által súlyos testi sértést, vagy halált okoznak, börtönt is szab rájuk, — de a megfélemlítés rendszere ugyancsak kevésbé apasztja azok számát, kik a hamisítás által nyeréskedni akarnak.

Igen gyakran kapunk művészileg vegyített kotyvalékok pompás üvegekben bor helyett, holott a szőlőtőke isteni adományával semmiféle rokonságban nincs; a szegényebb sorsuaknál kávé helyett egy ugyanily nevezetű törmelékeny anyagot főznek, mely minden kigondolható alkatrészekből van vegyítve, de benne a kávé absolute

Tárcza.

É n é s ő.

Nézek a kék égre,
S Terkám jut eszembe.
S im a hová nézek,
Sötét felhő támad.
Tán ott lebeg az ő
Engem örző lelke,
S felhőbe takarja
Őt is a búbánat?

Őt is, ki e földön
Bánatot nem ismert,
S egy volt csak fájdalma,
Az, hogy el kell válnunk. —
De lagnám én ott fenn,
Terkám pedig itt lent,
Oh ott is siratnám
Eltűnt boldogságunk.

S ő nemesebb vala
Százszorta énnálam.
Szíve de sokkalta
Igazabb, tisztább volt!
Az égen, a földön
Csak egy boldogság van!
Csupán a szerelem
Nyujthat boldogságot!

Felnézek az égre,
S szemem könybe lábad.
S fenn a sötét felhő
Egyre jobban terül.
Im a kis felhőből
Záporosó támad...
Mig az ég egyebütt
Tiszta köröskörül...

Bolgár Emil.

Czimmnélküli levelek.

— Első levél. —

Itt vagyok — megjöttem. Késtem ugyan, de végre — talán mikor már szerkesztő barátom legkevésbé is várt reám — mégis csak megjelentem, hogy megtegyem az első látogatást. Öntől vagy inkább kedves olvasóitól függ, hogy a látogatást majd ismétljem és lassan-lassan bizalmas barátságba lépünk.

Az első látogatás! Mennyi érdekesség van e rövidke mondatban. A társadalmi élet diszkötésű könyvének első lapja ez, rajta ékes betűkkel — az ajánlat.

Az udvariasság és lovagiasság minden apró fogásait s legfinomabb színezését és árnyalatait biztosan ismerő gentleman, a mindenféle viszonyokon könnyedén átsikló dandy, a tapasztalatokban dúsgazdag roué,

egyaránt rendkívül érdekesnek találják az első látogatást; a világ deszkáira csak az imént lépett ifju, ki olykor még pirulni is képes, — a biztos reménynek eleje néző komoly szándéku férfit, — a szerelem rózsalánczával lebilincsel pelyhes ajku uracska, kit a mamák s utánuk természetesen a leánykák is csak szeretetreméltó kedves gyermeknek neveznek, — a holdvilágos éjekért és fénylő csillagokért rajongó „költői lelkek“, kiknek legkedvesebb sétájuk a temetőbe járás, mind egytől-egyig dobogó szívvel, izgató várakozással néznek az első látogatás elé, — és ez izgatottság még kétszerte nagyobb azoknál, kik — a feleség nélkül teszik meg az első látogatást.

Legtöbbszörre előre van készítve a dolog és mégis napokig tart a készülődés, míg elhatározásunk teljesen megéri. Ott is, hol a látogatás történni fog, tudják, hogy befog következni és meg van állapítva a fogadtatás természete rang és mód szerint. A czukor rendesen kijár az édességekhez, az eczet a salátához. Az érdekesség e helyütt is meg van, sőt fokozottabb mértékben, mert a kópogtató csak egy, de benn a látogatót először ritkán fogadja az egyedül, kinek a látogatás szól, többszörre szerencsénk van itt a mamához, amott a férjhez, sőt néha.. nem, inkább

hiányzik; mindennapi kenyerünkbe burgonya, borsó és más hüvelyes veteményeket kevernek, sőt magát a buza és rozs lisztet is elromlott régi liszttel vegyítik össze és hogy mit rejtenek magukba a kolbászkok, hurkák, véresek és virslik, nem is akarjuk magyarázat tárgyává tenni. Ha meggondoljuk, hogy az ember egészségi állapota mily könnyen aláásható, vagy legalább megzavarható, hogy egy kártékony étel mily nyugtalanságot, sőt komoly rosszulletet okozhat, hogy mily állandó, semmiféle tudomány által el nem oszlatható zavarok állhatnak elő az emésztési rendszerben, bizonyára jogosult abbéli nézetem, hogy az ételek megválogatásában nem lehet eléggé óvatosoknak lennünk és hogy mindazok, akik e kérdésben érdekeltek, kiválóan szívükön kell, hogy viseljék ez ügyet, mely testi és ezzel összefüggőleg lelki állapotunk sulypontjául tekinthető. Első sorban az orvos és háziasszony vannak erre hivatva; az orvos az által, hogy általános magyarázatot ad a családanyának azon élelmi cikkekről, melyek az emésztési rendszerre összeférhetők vagy nem és hogy mi által vehetők észre a hamisítások, mik a romlás biztos jelei; ez pedig, hogy e tanulmányokat kellően és komolyan alkalmazza. De mily kevés ismeretét találjuk meg a családban annak, mi szükséges az emberi test nevelkedésére és ápolására. Aruisme, a háztartás és a táplálékok ismerete mind idegen fogalmak az emberek legtöbbszörénél. Veszünk lisztet, húst, vaját, tejet drága pénzen megszokott egykedvűséggel anélkül, hogy eszünkbe jutna egyszer is alapos próbát tenni, miért cseréltük el pénzünket. A legtöbbször könnyelmű vagy tudatlan cseledekre bizzuk a bevásárlásokat, a házi asszony meglegszik, ha e pénzsámla jól üt ki, de a minőséget csak ritkán kifogásolja s ekkor is elhallgat, félvén a zaklatásoktól és megfőzi, megsüti, hogy mihamar készen legyen a fálalás.

Vannak sokan, kik azt állítják, hogy éppen azon háziasszonyok, kik szeretnek mindent a legolcsóbban venni, hordhatják lelkiismeretükön legjobban az élelmiszerek folytonosan szaporodó hamisításait. Kényszerítik ugyszólván a kereskedőket oly cikkek árulni, melyeket maga sem tart solid árunak; gyakran halljuk arra, hogy: „ily áron lehetetlen a vaját fagygyu nélkül, a lisztet kréttaport nélkül adni“, e választ: „hiszen nem kell mindig kitünő minőségűnek lenni“. Szándékosan megakarjuk tehát magunkat esaladni, hogy csak olcsó áron vásárolhassunk, de hangosan kürtöljük a pa-

gyakran a nagymama vagy néhány testvér is részesei a szerencsének.

A legegyszerűsebb uton jutunk a célhoz — nem kell sem az atlakon bemászni, sem a sétatéren órákig leselkedni — és mégis sajtószóval megremegtető és ingatag érzés vesz rajtunk erőt. A legkülönbözőbb érzelmek árja tolul keblünkbe s annyi elfogultság, hódolat, tisztelet, alázatosság és szemérmességgel lépünk be, hogy egyáltalán nem esoda, ha csak akadozva mondhatjuk az első üdvözlést... „Nagysád oly kegyes volt megengedni, hogy — tiszteletemet.“ — E kritikus pillanatban oly szelidek és jámborok vagyunk, hogy — ő nagysága „ösz-tönszerűen“ mosolyog, mi természetesen az üdv netovábbja és a remények éltető sugára.

Az első látogatás rendszerint sikerül, még ha nem is igen óhajtanak látni, elnézők, látván a megzavarodást, De mégis nem mindig sikerül.

Van egy barátom, kinek szive nagyszerűen lángolt a kis Belláért. Sok vajadás után megreszkírozta az első vizitet. Bekopog, — szabad — de az isteni Bella helyett a mama fogadja.

Mi tetszik?... Én.. én tiszteletemet akartam... tenni.. Örülök — de kérdem, minő szándékkal jön? mert kijelentem, hogy ilyféle látogatásokat csakis komoly szándék-

naszokat, hogy az egészségügyi közegek így meg úgy mulasztanak és nincs semmi rend és felügyelet.

Legyünk őszinték! A legtöbb esetben mi magunk vagyunk a hibások és előidézői ez állapotoknak. Ha megtudnánk helyesen itélni az árukat, meghatározni a jót és valódit a hamisítottól, ha időt vennénk próbákat alkalmazni: meggyőződhetnénk, hogy az olcsó legtöbbször a valóban drága, hogy a solid kereskedő solid árut vásárol áron nem adhat és így nem kényszerítenék arra, hogy ugynevezett olcsó, de hamisított ezikkel áruljon. De ha megadjuk illő árát a valódinak és jónak állított cikkekért és rájövünk, hogy megcsalattunk, akkor szűnjék meg az elnézés és szemethunyás könnyelműsége. A törvény véd bennünket és megbünteti azokat, kik tudva vagy nem, hamisított árukat adnak el; köteles minden kereskedőt az áruk minőségéért és valódiságáért, felelősnek lenni. Itt történik azonban, hogy a nők, mint a cselédugyben és más társadalmi kérdések és bajoknál, inkább akármit eltérnek, minthogy a rendőrségnél vagy a bíróságnál jelentést tegyenek. A cselédek könyveibe azt írják, még ha a leghasznavehetetlenebb, sőt jellemében vétkes is, „hü, szorgalmas, becsületes“, a kereskedőtől átvesszik az árut, ha hamisítottak és minden feljelentés nélkül, a mézárosok, hentesek naponként 10 százalékot nyerne a rossz mértékezés és ugynevezett ráadásokon — mind oly körülmény, melyet komolyan és szigorúan kellene venni. Nem lenne érdektelen statistikailag constatalni, mennyi betegség származott hamisított élelmiszerek használata által. Számok bizonyítanak és bizonyára azt bizonyítanak, hogy a kellő elővigyázat és erély nagyon is ajánlatos.

J. B.

A polgármester ur tisztí jelentése.

— Ötödik közlemény. —

Gazdasági hivatal. Városi téglaház. A városi téglaháznál a lefolyt év folyama alatt termeltetett 12 évetésben 723,000 darab téglá és cserép, mely téglá mennyiség a magyar kir. honvéd-kincstár által épített sátor táborhoz, mint a város részéről megszavazott hozzájárulás lett legnagyobb részben kiszolgáltattva, úgy hogy a város házi szükségleteinek fedezése után eladásra mi sem maradt.

Lovak és bikák. A város által tartott, az eddigi szokáshoz képest 7 darab tenyész bika és 16 darab hámos ló, melyek a városi majorban, a majoros közvetlen felügyelete mellett voltak és vannak.

ból fogadok el. De — Semmi de. Bella hirbe jöhet. Ajánlom magam. És szegény barátom is ajánlta magát. Vigasztalhatatlan volt, de nem sokáig, épen csak addig, mig megmutattam neki, hogy a kedves Bellácska napokint kétszer-háromszor az utcákon sétálgat a mama vagy a szobalány nélkül, de még sem egyedül, mert oldalán egy minden állás nélküli, de névre jó hangzású ifju, kinek csak két érdeme van.. pardon, három: 1. „neve van“, 2. jól tudja kötni a nyakkendőt s abban olykor egy gyémánttű is ragyog, 3. pompásan ért a járdataposáshoz. És ez így tart napról-napra, mig kinyílt a rózsabimbó, majd hervadni is kezd és beköszöntött az ősz. Az én jó barátom pedig, a kinek állása is van, derék egy ember és kitünő férj lenne, még mindig köszönetet Bella nagysámnak, de nem tehet róla, hogy az a leány már annyira megváltozott, meg is tánczoltatja a bálokon, hiszen az a nyakkendős ifju ur — már ott forog egy másiknál, Bellára rá se néz. És kivel forog? Egy iparos leánynyal, a ki büszke, hogy őt egy ypszilonos ur járattja — — — ő bizony kereskedőhöz, iparoshoz úgy sem menne, ha három karácsony estén is kellene a tükörbe néznie. Pedig néz. Nos, de legyen vége ennek, túl estünk az első látogatáson. Barátságos esete nem fehér holló féle ritkaság.

A város tulajdonát képező, mintegy 34 hold rét, széna- és sarnyu-termelvénye a fentebb mondott célra fordított. A város-gazda által a fenti gazdasági ágak közvetlen ellenőrzése és felügyeletén kívül vezetett a város összes ingó vagyonáról szóló leltár, továbbá a katonaság részére járó természetbeni szolgálmányok, u. m. seprők, olaj, méz, stb. kiadattak, s végül utalványok szolgáltatott ki, a Duna-gőzhajózási társulat részéről kedvezményes áron kiszolgáltató köszönnre, melyből a lakosság összesen 22,500 mázsát vett igénybe.

Mérték hitelesítési hivatal. A lefolyt 1880. év alatt hitelesített 15,248 darab hordó, 4,493,655 liter tartalommal; továbbá hitelesített Mindszenti Aurel czég által, Engel József fia borkereskedő czég pinczejében épített 2 darab cement hordó, melyek közül az egyik 65,677, a másik pedig 65,077 liter ürtartalommal bir. Hitelesített továbbá: hoszmérték 41 darab, folyadékmérték 1988 darab, szárazmérték 49 darab, súlyok 818 darab, karmérleg 32 darab, felső serpenyőmérleg 10 darab, körtésmérleg 34 darab, tizedesmérleg 40 darab. Összesen 3012 darab, mely hitelesítések után befolyt díjak fejében összesen 5298 frt 14 kr.

Erdészeti hivatal. a) Erdő-tarolás és felújítás. A kantavári rendes vágásokban nyeretett: 12250 drb. I. és 3720 drb. II-od osztályu szőlő-karó. 170 kbm. tölgyhasáb, 56 kbm. bükkgöcs, 7 kbm. csergöcs, 487 kbm. tölgygöcsfa és 339 kbm. II. osztályu ágfa, ezenkívül bevételeztetett 39 kbm. II. oszt. ágfa. A melegmáni vágásban vágatott: 5000 drb. I. és 7675 II. osztályu szőlő-karó. 571 kbm. bükkhasáb, 29 kbm. cserhasáb, 151 kbm. tölgyhasáb, 1136 kbm. bükkgöcs, 39 kbm. csergöcs, 134 kbm. tölgygöcs, 40 kbm. I. oszt. és 839 kbm. II. oszt. ágfa; hulladék czimén bevételeztetett pedig 50 kbm. tölgyhasáb, 2 kbm. bük, 26 kbm. tölgygöcs és 14 kbm. II. rendü ágfa. Ezen famennyiség vágásáért fiztetett 1664 frt. A gyéritekben vágatott: 70 kbm. bük- és 16 kbm. tölgygöcs és 2032 kbm. II. oszt. ágfa. A honvédkincstárnak átadott tölgyfa vágásban visszamaradt fa feldolgozása eredményezett 1596 kbm. kevert göcsfát. A nyert fakészlet a házi szükséglet fedezése után megmaradt mennyiségben eladás után értékesített. A felújítás jelenben az illetékes Hatóság által helyezett fokozatos mód szerint történik, mely minden tekintetben célszerűnek is bizonyult, miután ekként természetes uton sok ezer fiatal nemzete nyeretik, melyek az anyafák védelme alatt igen jól növekszenek, talajt kötnek és idővel igen szép és hasznos

Ott voltam a diákok bálján, a „fő-gymnasiumi ifuság“ estélyén. És a mi fő, pompásan mulattam magam, mint minden ünnepélyes zárvizsgán, hol csak a jók jobbjai állnak elő. Nincs azaz iskola, melynek tanuló meg ne jelentek volna, az a, b, c-től kezdve egész — a papokig, a kik, mint a példabeszéd tartja, holtig tartoznak tanulni, ha — jóknak akarnak tartatni. — Az a sok kedves csemete — mind megannyi reménye egy egész nemzedéknek! Derék, jó fiuk és oly naivak, hogy egyik-másik restelli azt is, hogy a papa rászánta magát a mama ingerlésére, neki frakkot csináltatni, mikor ő olyan szépen tudja szavalni: „mi a magyar most?... letépte nemzeti köntösét.“ De a leánykák! — szemképráztató tünemény, egy corpus juris és írója kellenének, hogy törvénybe ígtassanak egytül-egyig. „Mennyi báj, kellem és szeretetreméltóság“, a színek mily harmoniája!

A színekről jut eszembe. Két ur beszélgetését sikerült meglesnem. Melyik szín tet-szik neked? És kérdezheted? — a veres, a lángoló veres. Ez ma a divatos szín. Tartós, feltünő, még a dohány füstje sem árt neki; illatát kedvelik a pillangók, és természetese, hogy azokat, kiket nem szenved, haragossá, szilajjá, böszülté teszi, kiket pedig szeret, megigézi. — Te képzelgő, hiszen a

erdőt fognak képezni. — A gyérités alá vett területeken visszamaradt suhanczok a szabad állással örvendő szép sikerrel és gyorsan nőnek, az alattuk levő terület pedig a legjobb erdei legelőt képezi. A sarjerdőben kitűzött 20 holdnyi vágás nyilvános árveréseken adatván el, a szálfa után 1281 frt 94 kr. folyt be, a sarjerdőben a tarvágás foganatosítottat és a felújítás részben a gyökér- és törhajtasók, részben makkvetés és csemete-ültetés által eszközöltetett. A m. kir. honvédségnek a sátoztábor építéshez adott 3800 kbm. tölgyfa az e célra kijelölt és az előző évekről a rendes vágatási területből visszamaradt, illetőleg felnem dolgozott 44 holdnyi területéről taroltatott, mely mennyiségből azonban a lefolyt évben csak is 2202.119 kbm. adatott át, a még visszalevő 1597.881 kbm. pedig az 1882. évben lesz átadandó, mire nézve megjegyeztetik, hogy az erdő mult évi jelentés szerint ezen területből az egész famennyiség kinem kerülend, és hogy ennek pótlásáról gondoskodni kell, a mi egyébiránt meg is történt már. Ezen területen az erdő felújítása szintén nincs hernyés uton, vetés és csemete-ültetés által eszközölve, — a talaj minősége miatt. b) Faiskolák. Az igen jó sikerrel felállított faiskolákból 30000 drb. tölgy és csemete lett kiültetve, a régiebb szálaserdő vágásaiban továbbá 6000 drb szelid gesztenye és 2000 drb. dió, 1000 drb. halvány fa és csemete ültetett át a Mecseken levő kopár helyekre, kielégítő eredménnyel. A kopár helyeken eszközölt makk-vetés azonban csak részben sikerült, miután az elvetett makk 50%-ja az egerek és madarak által kipszitttatott, a magból kikelt csemetek azonban szépen diszlenek. c) Makkoltatás. A makkoltatás a lefolyt évben, évek hosszú sora után a város pénztárának 810 frt jövedelmet hozott, jóllehet az erdőnek csak fele adatott ki legeltetésre, a másik fele részben termelt makk pedig az előtilosban levő erdőrészek felújítására vétetett igénybe.

Ujdonságok.

A közbiztonsági állapot városunkban még mindig kedvezőtlen, a letartóztatások száma éppen nem apad s alig van nap, melyben kisebb-nagyobb lopások nem történnének; ennek a tolonczozási rendszertelenségen felül egyik igen nevezetes oka ama körülményben keresendő, hogy a városban a vadházaságban élők száma mindinkább szaporodik,

már pedig az ily erkölestelen alapon nyugvó család becsületes foglalkozás hiányában, számtalanszor pedig a nyomortól indítatva, a közbiztonságot állandóan veszélyezteteti, mert az ekként származott gyermekek kellő nevelésben nem részesülnek, sőt a naponkint tapasztalt rossz példa nyomán, már zsenge korukban kezdik meg a tolvajlást s azt 15—16 éves korukban nagy vakmerőséggel, mint egyedüli mesterségüket üzik s a rendőri vagy bírósági fenytékek reájuk megszokottakká válnak elannyira, hogy erkölesi tekintetben nagy részt javíthatlanokká válnak. De kiválóan szükséges lenne a rendőrség számának szaporítása és okszerű betanítása is, főleg pedig oda kell hatni, hogy ne legyen egy része folytonosan az adminisztráció körüli kézbesítésekkel elfoglalva.

Megyénk jellemzése. Gondosan kerülünk ugyan minden polemia, de ezuttal nem mellőzhetjük közölni t. laptársunknak a „P. B. H.”-nak vezércikkéből szó szerint azon passust, mely megyénket s annak „közönségét, lakosait” jellemzi, közölni merő curiosumként, egyszerű hírként, hogy Baranyamegyének sajtó utján ily jellemzése 1882. évi február hó 11-én megtörtént. Ha nem tennők, vétenénk a megye jóhíre és becsülete ellen: „Vármegyénknek egy nagy hibája, hogy közönsége nem mindig nyílt, nem mindig őszinte, mi okvetlenül azon meggyőződést kelti, hogy lakosai vagy nem elég függetlenek, hanem gyáván hunyászkodnak és csak titokban, sötét álarcz alatt mernek kiabálni; vagy nem eléggé műveltek, és képzetek s így nem merik nézeteiket vallani, mert félnek a megezáfolás érveitől, melyek tudatlanságukat halomra döntik; vagy nem járnak igaz uton és ezt tudva, szégyenlik bevallani kiségüket, félnek az igazságtól, félnek az egyesek bátorságától és félnek a hamisságot bosszuló igazságtól; vagy végre, sokan belátva tehetetlenségüket és érdemtelenységüket, mások alattomos megtámadásával, ezeknek a köztérről való ily képi leszorításával vágyódnak nagyratörő gőgjüket érvényre juttatni vagy legalább önzetlen hazafiaknak akarnak látszani és a megmaradó elvtársaik között feltűnve, fekete kezeken hordoztatni.”

A tanfelügyelő ur kimutatása szerint Pécssett 1881. év II-ik felében összesen 4871 tanköteles volt, ezek közül 302 mindennapi és 225 ismétlő iskolába nem járó gyermek van, mi valóban nem vigasztaló jelenség és

a legnagyobb szigor alkalmazását hívja ki. A összes iskolák száma 18, s ebből könyvtár nincs 8-ban, faiskola nincs 12-ben, iskolakert nincs 8-ban, háziipar nincs 15-nél. A működő 61 tanító közül csak egy van, ki a törvényeszerű képességgel nem bír.

Rendőri hírek. Hajnal Balogh Ferencz rovott előéletű patai lakosnál a szigetvéri kir. járásbiróság által megtartott házkutatás alkalmával, a többek közt találtatott; egy fehér napernyő, egy fehér, fekete és egy barna koczkás lópokróc is, — miután kétségtelen, hogy ezen tárgyak szintén lopottak — azért felhívja a fentebb említett járásbiróság az illető tulajdonosokat, hogy a tárgyak átvétele végett nála jelentkezzenek. Tekintve, hogy Pécssett a legutóbbi időben igen sok pokrócz-tolvajlás fordult elő, ugyan azért ezen felhívás közléte igen időszerű. — A szathmárnémeti kir. járásbiróság Baratyuk Stefánt és nejét körözteti, miután azonban a nyomozásban az illetőnek sem foglalkozása, sem az ellene emelt vád tartalma nem közöltetik, a legszorgosabb nyomozás is eredménytelen marad. A körözések sok helyen szabálytalanul vannak kiállítva és a felületesség a megkeresett rendőrségnek csak hiábavaló fáradságot okoz.

A malomipar emelését és fejlesztését tüzte ki ipar és kereskedelmi kamaránk egyik program-pontjával: Most szaktanácskozások folynak és legközelebb teljes ülés tartatik ez ügyben, melyre a részvételre megkeresett városi tanácsot a polgármester ur fogja képviselni.

Viszlórol írják nekünk: Még 1881. november 15-én elloptak a községi birótól 535 frtot, mely a község pénze lett volna; a nyomozás eredménytelen maradt. Ujabban e hó 7-én virradóra elloptak ugyancsak a birótól 4 kövér ludat, ekkor a gyanu, mindkét lopásra nézve két viszlói emberre esett, kiknek egyike már lopás miatt büntetve volt, másika pedig jelenleg is nagyobb bűnyübe van keverve. Az egyiket sikerült is a panduroknak elfogni, a másik azonban az elfogatás hírére hazulról eltávozott. Azonban az elfogott is, míg a pandurok aludtak, megszökött, és másfél napi bujdosás után Pécsre beállított azzal, hogy fogják el, mert ő szökevény, de azért ugrott meg, mert félt a pandurok kizoztatásától, holott ő ártatlan. A másik néhány órával később, szintén épen úgy jelentkezett, de miután Pécssett még föl-

a veres szín nem mindig természetes! Erről bő alkalma volt meggyőződhetni. — Az igaz, de épen azért a valódi veres szín az, mi valóban megigéz. Jelképezi a tüzet, az elevenséget.

— No, meg a rossz izlést, mert én eléje teszem akár a rózsaszínt, akár a fehéret vagy sárgát. Nézd csak a lányokat, egy sincs veresben, e szín nagyon is közönséges.

— Lányokat? Én csak az asszonyokat nézem. Itt nem lehet tartani attól, hogy házasodnom kell.

— Vagy ugy!

A beszélgetés végét nem hallgathattam meg, helyet kelle adnom két nőnek, kik egy kevéssé pihenni vonultak vissza, vagy talán... haragudtak, hogy felcserepedett fiaik miatt nem mulathatnak amugy sans géne. De most végzem első leveletem — viszontlátásig a — corsón. Argus.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította:

dr. Daempf Sándor.

III.

D e d a l u s.

(Folytatás.)

Minden második órában hallá a fölfelé menő léptek zaját; azután a lefelé haladókat, s így két órája volt, melyekben semmi zaj által sem lön háborítva.

A dolog tehát egyszerűen a körül for-

dult meg, hogy rést kellett e két ujjnyi vas-tag, két zár által csukott, négy toló-vas által zárt s továbbá belül, mint említők, fölül és alul is odaszegzett vaslemezekkel borított ajtón találni.

Az elmúlt hó alatt Benvenuto következő munkát végzett.

Mintázó eszközével, mely vasból volt, egyenkint lefeszítgette a szegek fejeit, kivéve alul is, fölül is négyet, melyeket a legutolsó napra hagyott; azután, hogy hiányuk föl ne tűnjék, hasonló szegfejekkel pótolta őket, melyeket agyagból alakított s vasparral dörzsölt be, úgy hogy a leggyakorlottabb szem sem különböztethette volna meg a valódi szegfejeket a hamisaktól. Mint-hogy pedig az ajtó felső részén ép ugy, mint alján körülbelül hatvan szeg volt, s mindegyik legalább is egy órát, nem egyszer pedig két órát vett igénybe, míg fejét leverhette, elgondolhatjuk, mily erőfeszítésbe került a fogolynak a vállalat.

Azonkívül esténként, midőn mindenki aludt, s a fölötte levő toronyór lépteinél egyéb nesz nem hallatszék, a kandallóban nagy tüzet rakott s innen égő üszök-nyalábokat hordogatott az ajtó vaslemezre elé. Ekkor a vas izzóvá lett s lassankint szénné változtatta a fát, melyre erősítve volt, anélkül, hogy az ajtó tulsó oldaláról észre lehetett volna venni a szenesülést.

Mint említők, egy hóig foglalkozott volt Benvenuto e munkával, de ez idő alatt be is végezte teljesen, s a fogoly a szökésre csak alkalmas éjet várt. Néhány napig azon-

ban még várakoznia kellett, mert akkor, midőn munkáját elvégzé, holdtölte volt.

Benvenuto a szegekkel már végzett s folytatá az ajtó égetését s készitá a kormányzó számára a meglepetést. E napon bejött hozzá a kormányzó, jobban aggódva, mint bármikor.

— Kedves foglyom, szolt hozzá a derék ember, ki folytonosan áttért rögeszméjére, mondja meg, őszintén, még mindig el akar röpülni?

— Inkább, mint bármikor, kedves gazdám, felelt Benvenuto.

— Hallja csak, szolt a kormányzó, ön nekem mindent el fog mondani, a mit tervez; őszintén szólva, azonban én a dolgot lehetetlennek tartom.

— Lehetetlennek, Georgio mester, lehetetlennek! kezdé el a művész, de hisz jól tudja ön, hogy számomra, ki folytonosan a leghetetlenebb dolgok kivitelében gyakoroltam magamat, még pedig eredménnyel, nem létezik lehetetlenség. Lehetetlennek tartja, kedves gazdám! hát nem telt gyakran kedvem abban, hogy a természetet tegyem féltékenyvé az által, hogy aranyból, smaragdból s gyémántokból szebb virágokat hozzak létre, mint a melyeket harmat gyöngyöz be? Azt hiszi talán, hogy ki virágokat tud csinálni, szárnyakat nem tud csinálni?

— Isten őrizzen meg, szolt a kormányzó, de önnek vakmerő bizalma fölött megáll az eszem! De végre is, hogy e szárnyakkal magát föntarthassa, a mi, megvallom, lehetetlennek látszik előttem, mily alakot fog nekik adni?

jelentés nem történt, mindkettő a siklósi szolgabíróhoz utasított.

A Fürst-Kereki-féle kihágási ügy, mely annak idején annyi port vert fel, mint értesülünk, megérkezett a kir. táblától. A járásbíró ítélete csak részben szevedett változást, a mennyiben a Fürst Győző urra kiszabott 6 napi fogság 2 napra szállítottatott le, a bírság pedig 60 frtban állapított meg. Kereki urra nézve a bírságban történt elmarasztalás helybenhagyott.

A villányi olvasókör f. hó 4-én a fehér hajóhoz czimzett vendéglő nagytermében igen diszes és sikerült tánczyvigalmat rendezett, melyen Villány és környékének fiatal-sága meglepő szép koszorut képezett s reggel félhatig tánczolt a siklósi zenekar szebb-nél-szebb darabjai mellett. A szépek között egyszerű, de igen izléses szép toilleteben ott láttuk Mindszentinét (Mohácsról), Szedlákne, Verbőcyné, Karnerné, és Lajosné (Úszögéről), Sehutné stb. urhölgyeket, Szikora Anna (Herczeg Szt-Mártonból), Pauer Erzsike, Klompauer Emilia és Paula (Mohácsról), Csernokosky nővérek, Schütz Irma (Németmárokrol), Breitner Teréz (Pécsről) és Szevera Angela kisasszonyokat. A táncmulatság rendezése körül dicséretet érdemelnek dr. Roth, Weisz Lipót és Schuth urak.

Színház. Folyó hó 9-én került színre másodszor „Norma“ ép oly jeles előadás mellett, mint első ízben. A közönség teljes elismeréssel adózott Balázsne asszonynak művészi énekéért és valóban kitűnő játékaért. Mint helyes újítást megemlítjük, hogy Clotildot ezuttal Latabárné asszony énekelte csinos hanggal, szabatosan. Tapasztaltuk, hogy L. asszony úgy vigjátékokban, mint énekes színművekben igen hasznavehető tagja társulatunknak. — Tegnap mutatta be színpadunkon roppant közönség részvéte mellett miss Lazo gymnastikai... repülését. Előadatott az „Ő nem féltékeny“ vigjáték is, mely a productio kedvéért s a közönség méltó indignatiojára egyetlen felosztásban részesült.

Apró hírek. Lujesi bácsi, Siskovics Tamás sásdi képviselő ur inasa és factumja, ki itt és főleg a megyében ismert alak volt, öngyilkossá lett. — Új ügyvéd. Dr. Krasznay Miklós ur az ügyvédek lajstromába felvétetett. — Jó madár. Csendes János, ki néhány év előtt a járásbírósnál bélyegeket nyalt le s ezért 2 havi fogságot, utóbb az adóhivatalban elkövetett betörés

lopásért 10 havi börtönt ült ki, most Budapesten, mint rendőrségi díjnok több lopás elkövetése után nyomtalanul eltűnt s állítólag öngyilkossá lett. — Halálozás. Kober Jánosné, szül. Poppel Judith, nyug. városi tanácsos és iskolafelügyelő neje, 56 éves korában elhunyt. — Szigetváron Bogyó A. ur társulata már a 2-ik bérletet játsza. Ma a „Cornevilli harangok“ operettét adják. — Tűzeset. Magyar Üröghőn e napokban egy pince felgyújtatott és leégett. A pince, ugy mint az e hó 4-én Pécsen leégett Simon-féle présház Ullmann M. Károly ur ügynökségénél volt biztosítva.

Vegyes hírek. Auerbach Berthold e hó 8-án Cannesben elhunyt 69 éves korában. A német nemzet egyik legkitűnőbb íróját veszíté el benne. Jobb elbeszéléseit magyar fordításban is bírjuk, azokat a szép jellemzés és finom pszichologiai keresztülvételük tüntetik ki. — Párizsban a legújabb színpadi ujdonság egy „Namonne“ című ballet, szerzették Nutter és Petipas, zenéjét irta Lalo. A ballet gyönyörű jeleneteit és rendkívül kedves zenéjét igen dicsérik azok, kiknek szerencsájük volt a február 7-iki főpróbán jelen lehetni. — Sarah Bernhardt asszony most Franciaország nagyobb városaiban vendégszerepel, innen Spanyolországba, majd Lissabonba és Athenbe megy. Diadalutját folytatni akarja Amerikában. — Endrődy Sándor jeles költőt, ki Nagyváradon, mint tanár működik, a Kisfaludy-társaság tagjává választotta. Üdvözljük a derék író e megérdemelt kiüntetésért s ajánljuk kis lapunkat továbbra is szíves figyelmébe, hogy időnként egy-egy versével szerencsésen ismét bennünket.

Belföldi hírek. A költségvetés tárgyalása egész az igazságügyi tárczáig jutott az országgyűlésen, e pontnál érdekes felszólalások voltak, mint pl.: A Pauler miniszteré, beszédének legérdekesebb része azon kijelentés volt, hogy a bíróságok végleges elhelyezésének kérdését összeköttetésbe hozta a közigazgatási hatóságok végleges elhelyezésének kérdésével, továbbá kiintek Polonyi Géza és Csiky Kálmán beszédek, előbbi a hadbírók hatáskörének leszállítása, utóbbi az unitárius házassági kötések mellett szólalt fel. A vidéki bíróságok fizetés és lakbér felemelése teljesen elejtettnek tekinthető. — A felkelésről fontosabb hírek nem érkeztek, összeütközéseket nem jeleznek; ellenben kiváló fontosságuk a Galicziában és Magyarországon egyes szláv

vidékein mutatkozó panszláv izgatások, ezek folytán történt elfogatások, melyekből arra következtetnek, hogy Oroszország a déli lázadást pártolja. Katonáink, kik lent vannak, teljes hadi illetményben részesülnek.

Külföld hírek. A tuniszi francia kormányzó, Raustant, ki annyi zavaroknak volt oka, visszahívták. — A tőzsdei válság még mindig tart Franciaországban és az ott uralkodó lanyha hangulat a külföld nagyobb pénzpiacaira is kiterjedt. A Conlisse üzlet teljesen megszűnt, több nagyobb bank bukásától tartanak. — Berlinből az a hír kering, hogy jegyzék küldetett Oroszországba, melyben a német és osztrák érdekek összeköttetése hangsúlyoztatik. — Afganisztánban a forradalom újból kitört s a mostani emir Angliához fordult segítségért.

Egy meglepetés.

— Amyntor G. elbeszélése. —

Báró Hirsch nyugalmazott fővadász ur, ránczolt homlokkal, öblös pipájából nagy füstököt eregetve ült agancsokkal és egyszerű vadászati jelvényekkel ékitett dolgozó szobájában.

Künn sűrű ködfátyolt kergetett a szél a kert nagy vadgesztenyéifára; az utat és házakat szürkület lepte el, a levegőben volt ugyszólván a sejtés, hogy ha a szél eláll, csakhamar megered a komor ég minden csatornája, elárasztván bő vízzel az egész vidéket.

A fővadász urnál is rosra fordult az idő. Éppen összegyűrt haragosan egy levelet, melyet fia az egyik egyetem hallgatója irt, tudatván atyjával a hazajövetel lehetetlenségét, ha csak némi kellemetlen számlák és még kellemetlenebb becsületbeli tartozások utolsó fillérig ki nem fizettetnek.

Levert kedélylyel ült a nehéz karosszéken és mélázva tekintgetett a homályos ablaktáblákra. Ez hát az élet ára! Gond és keserv és újra keserv. A nyugalmazott tiszt nyugdíja nem volt nagy; egy igénytelen becsületes kézművesnek elég leendett volna az összeg, hogy a mindennazi nélkülözésektől meg legyen óva, de ő egy régi főúri család tagja, társadalmi állását fenn kell tartania, neje kilencz-pontos koronát hord finom batistkendői sarkán, habár a grófi diplomán kívül más értékpapírokat nem is hozott magával, és végre némi tekintettel kell lenni a két jól nevelt, férjhez mehető leányra is, kiknek érdekében, kell, hogy a jobb és ki-

— Sokat törtem fejemet rajta, mint ön is képzheti, kivált miután e szárnyak alakjától függ személyem biztonsága.

— Nos?

— Nos! vizsgálván a szárnyas állatokat, azon eredményre jutottam, hogy ha művészet által akarom megszerezni magamnak azt, a mit ők Istentől kaptak, a denevért kell utánóznom; csak így kísérheti siker törekvésemet.

— De hát Benvenuto, kezdte el újból a kormányzó, ha el is készíthet ön egy pár szárnyat, nem fog bátorsága lenni eltűnni azon percben, midőn azokat használni akarja!

— Adja meg nekem, kedves kormányzó, mi tökélyesítésökre szükséges, s majd felelni fogok önnek e kérdésére azzal, hogy elröpülök.

— De hát mire van szüksége?

— Oh, csekélység az egész: kis kalapácsra, üllőre, vésőkre, fogókra, tollakra, hogy rugókat készíthessek, s valami husz rőf viaszvásonra, hogy a szárnyhártyákat helyettesíthessem vele.

— Jó, jó, felelt Georgio mester, megvigasztalt egy kicsit, mert soha, bármily nagy legyen is önnek esze, nem fogja magának ezeket megszerezhetni.

— Már meg is van, felelt Benvenuto.

A kormányzó felugrott székéről, de rögtön belátta, hogy az teljes lehetetlen. Mégis, bármily lehetetlen volt az, nem hagyott békét bárgyu fejének. Minden ma-

dárról, mely ablaka előtt elröpült, azt hitte, hogy Benvenuto Cellini, oly nagy befolyása van a hatalmas szellemnek a hétköznapira.

Még ugyanezen napon elhivatta Georgio mester Róma legügyesebb gépészét, s egy pár denevérszárnyat méretett általa magának.

A gépész szót sem felelve, szájtátva bámult a kormányzóra, nom alap nélkül gondolván, hogy Georgio mesternek elment az esze.

De minthogy Georgio mester állította, hogy ő gazdag, s hogy ha ostobaságot követ is el, van annyija, miből kifizethesse, a gépész belekezdett a megrendelt munkába s egy hétre rá pompás szárnyakat hozott neki, melyek vaskabátka segítségével erősödtek testéhez, s rendkívül szellemdusan készült rugók hozták bárkit is kielégíthető módon mozgásba.

Georgio mester kifizette a gépésznek a kialakított árt, megmérte, mekkora helyet foglal el a készülék, felment Benvenuto Cellinihez s szó nélkül felforgatta az egész szobát, megnézte az ágy alját, benézett a kandallóba, motozott a szalmazsákban, s nem hagyta a szoba legutolsó sarkát sem vizsgálatlan.

Azután kiment, mindig szólanul, tökéletesen meggyőződve, hogy ha csak Benvenuto nem bűvész, el nem rejthet szobájában egy, az övéhez hasonló szárnypárt.

Világos volt, hogy a szerencsétlen kormányzó feje napról napra bomlottabb lett.

Visszatérván szobájába, Georgio mester újra itt találta a gépészét; vissza jött azért, hogy megmondja neki, miszerint minden szárny végén egy vaskarika van, melyek az ember lábait s karjait tartják, ha fügőleges helyzetben röpül.

Alig ment el a gépész, Georgio mester bezárta az ajtót, felhuzta vaskabátját, kitérta szárnyait, ráerősítette lábait, s azután hasra feküdvén, röpülni kísérlett.

De bár mennyire erőlködött is, nem birt a földről felszállni.

Három, négy hasonló kísérlet után, újra hivatta a gépészét.

— Uram, szólt hozzá, megpróbáltam szárnyait; nem érnek semmit.

— Hogyan próbálta meg?

Georgio mester minden részletében elmondta háromszoros kísérletét. A gépész komolyan hallgatta, s midőn elvégezte beszédét így szólt:

— Legkevésbé sem lep meg; hason feküdvén, nem karolhat át elegendő levegőt: menjen fel az angyalvárura s bocsássa le magát innen a légbe.

— S hiszi, hogy akkor röpülök?

— Bizonyos vagyok benne, felelt a gépész.

(Folytatása következik.)

tünőbb családokkai összeköttetés fenmaradjon.

Mi más az ilyen élet, mint folytonos lánczolata a gyötrelmek, nélkülözések és csalódásoknak? E szomorú gondolat a fővadász ur előtt nem vésztett semmit éléből, noha előtte már milliók küzdöttek meg azzal. Mit ért el a derék tisztviselő a fél század alatt, melyen már tul van? Jó és hü nőt nyert — az igaz! de Gabriellája mégis oly sokat adott a világ ítéletére és oly aggályosan vizsgálta mindazt, mit a világ tett és beszélt. Már akkor — 25 év előtt — midőn a fővadászi állomás elnyerésének reményében elvette, ő bizonyos függő helyzetben állott ismerősei és rokonaival. Mit mondana Z. bárónó, mint gondolkoznék R. néni és Y. bácsi a dolgról? ez volt előtte a határozó és nem saját érzelme és felfogása. De hát ez gyengeség volt — és melyik ember nem bír ily gyengeségekkel? Neje öt három gyermekkel ajándékozta meg, pompás gyermekek, egészségesek testben és lélekben. — Egymásután siettek bekukkanni a világra; anyjuk nem maradt soká az előbeszédnél, mint a fővadász ur kifejezni szokta. Az első Tekla volt, utánna Edgard jött, ki most az erdészeti tanfolyamot végzi, és rá tizenöt hónap után a gólya ismét rárepült a fővadászi lak tetőzetére és a kedves Erzsikét csuszattatta a kéményen át a fővadászné ölébe. „Oh ég szüntesd be áldásodat!” kiáltá az erdők embere és az ég belátással volt, a gyermekek száma a háromnál maradt.

A nevelés sok költségbe került; betegségek nem hiányoztak; a ládácska, melybe a gondos fővadász ur az előre nem látott kiadásokra a takarékosági összegecskéket elrejtette, gyakran kiürült s most is oly kölcsönök nyomják, melyeket ama nehéz időkben kelle felvennie. És most Edgar levele, az atyai pénztárca elleni merénylete! Mit is gondolt a fiu? Honnan is vegye ő azt a temérdek összeget?

Hatalmasan eregette a bodor füstöket a fővadász ur, minth azokkal elűzhetné a gondokat. Egyszerre tévetez tekintete megakadt egy kis, friss örökzölddel kerített kápen, mely a diván felett függött.

A jó napaasszony! sóhajtá. — Hová is lehettek a kincsek, melyeket kedves Gabriellám az öreg asszony halála után feltehetően találtunk volna is, mi maradt volna meg, nem ment volna-e el ugyanazon uton, mint minden más? Edgárom részére nem maradt volna meg semmi.

Rövidre nyírott öszülő fejét tagadólag rázogató. — Karácsonyi hépzégek! Soha se hittem a kincsek létezésében. És ha valóban találtunk volna is, mi maradt volna meg, nem ment volna-e el ugyanazon uton, mint minden más? Edgárom részére nem maradt volna meg semmi.

Mig széles ujjával lenyomta a tajtpipájában a dagadozó dohányt, megnyitá az ajtó és barátságosan mosolyogva belépett Gabriella asszony.

— Edusom, szabad-e zavarnom néhány pillanatra nyugalmadat?

— Tán pénzt hoztál fiunk részére?

— Ah édes férjem, hiszen e dolgot már a reggelinél elintéztük, hagyj már ezzel nekem békét.

— Elintéztük? Alig hinném! Te azt tanácsoltad, hogy a karácsonyi kiadásokra szánt pénzhez nyuljak, de hogyan vegyem meg akkor a sok ajándékot, miket ajánlatba hoztál?

— De édesem, ha a pénz nem lesz elég, egyet-mást hitelbe vásárlunk; bizonyos kötelességektől nem menekülhetünk — mit gondolnának az emberek?

— Tökéletesen közömbös reám nézve, mit gondol rólam Péter vagy Pál. Hitelben venni! könnyű mondás, de hol a pénz, hogy később, idővel is kifizessük?

A fővadászné kissé elgondolkozott s azután bizonytalan hangon így felelt:

— Az Erzsikének szánt téli öltöny maradjon hát el; fekete palatóját még egy évig elviselheti, ha új peluchéval diszítjük fel. Így 40 forint meg lesz takarítva, s a megtakarított összegből még marad is va-

lami, hogy Klára unokanővéremnek is egy kis meglepetést készíthessünk.

— Klára részére? riadt fel a fővadász ur, de gyermekek mi jut eszedbe. Mi adjunk ajándékot egy oly gazdag asszonynak.

— Csak egy csekélységet, hogy láthassa, mikép gondoltunk reá.

— Abból semmi sem lesz! Unokanővéred semmit sem kap.

— De Edus, — milyen vagy te ma! Minden évben küldöttünk valamit Klárának. Mit mond majd férje, ha most elmaradunk? Azt higgye, hogy csödbe estünk?

— Hadd higgye — messze ettől úgy sem vagyunk. Semmi esetre sem küldünk nejeink ajándékot.

— Nos jól van — szólt ingerülten Gabriella, — ha te el tudod tünni, hogy ő megajándékozta gyermekeinket és mi ne viszonzunk — akkor legyen úgy, mint te akarod.

A fővadász csodálkozólagon nézett nejeére és boszusan megpederíté hosszú szöke bajuszát.

— Örgem így nem fogsz meg! Semmi viszonzásra kötelezettnek magam nem érzem. Klára gazdag, gyermektelen asszony, Edgard keresztanyja; ha neki kedve tartja, ajándékozta meg gyermekeinket, meg is köszönik neki szépen, — de engem csipjen meg a róka, hogy oly bolondot tegyek és neki valamit adjak... De — mondá barátságosabban, és jobbával átkarolta nejét — ez volt jöveteled egyedüli oka? Nem fekszik semmi más sziveden?

— Valóban mást is akartam mondani, de te most oly kedvetlen hangulatban vagy, — majd máskor.

— Semmi csürés-csavarás. Csak ki vele — lödd ki szaporán.

— Tehát — éppen arról gondolkodtam, mikor gyújtjuk meg a karácsonyfát. Legjobb lesz 6 órakor, hogy 8 órakor vacsorálhassunk. A tábornokék idős emberek, nem igen várhatnak az étkezésre.

— Mindig csak a karácsony estére gondolsz. Erre van még idő. Egyébként a tábornokot és nejét ezuttal meg sem hívjuk.

— És miért? Tíz éve már, mindig nálunk töltötték a szent estét.

— A tizenegyediket hadd töltsék máshol!

— De hát mi okból? Meg nem foghatom...

— A dolog egyszerű — mert a karácsonyt ezuttal meg sem ünnepeljük.

A fővadászné elsikoltá magát; még nem tudta, komolyan beszél-e, vagy tréfál férje. (Folytatása következik.)

Chopin életéből.

(Vége.)

Október elején lőnek Chopin rokonai szomorú helyzetéről értesülve; sietett is legidősb nővére Lujza, férje s kis leánykájával Varsóból azonnal Párisba, szegény fivérének látogatására. A beteg végórája már mindinkább közeledék. Nővére és gyöngéd barátja Guttman egy pillanatra sem hagyták el a haldokló ágyát, Gutman kezét pedig a legmelegebb barátság ragaszkodásával tartá folytonosan kezében.

Október 15-én, egy hétfői napon, a beteg állapota oly megdöbbentő változást mutatott, mint még soha. S habár a szó látszólag elhalt is ajkán, az ágyát környező, résztvevő jóakaróit mégis legalább mosolyával kívánta felkeresni, köztük különösen Potocka Delphine grófnőt, ki mélyen meghatva, elfojtott zokogással, keserű könnyektől áthatott szemekkel, mintegy megtörötten leste a szenvedő művész elhaló leheletét az ágy lábához támaszkodva. Magas, nyulánk természetével, fehérbe öltözötten, kiváló szép megjelenésében úgy tünt fel ő a kis körben, mint a művésznék égből alá szállott vigasztaló angyala; amint a beteg — leghevesebb kínjaitól gyötörtetve — egy enyhébb pillanatot talált, esdő szemekkel kérte a grófnőt, hogy énekeljen neki valamit. Eleinte azt hitték, hogy az önkívület csalta az elejtett szökat ajkaira. De

csakhamar újból, s már most erősebb hangon ismételte kérését, mire — leküzdve könnyűit Potocka grófnő — elkezdé tisztán csengő, s az elfolytott zokogástól lágyan rezgő hangon énekelni a szüzenyához czimzett híres Hymnust, mely Stradellának életét menté meg; s mintha a szivből jövő s szivre ható dallam hatása alatt a beteg enyhülést nyert volna.

„Ó, minő szép ez! Istenem, minő szép“ szólalt meg gyengédeden. „Még egyszer — kérem, még egyszer!“

A legfájdalmasabb izgatottság behatása alatt foglalt újra helyet a grófnő a zongoránál, s mintha az égtől kölcsönözne erőt a fájdalmak legyőzésére, elkezdett Marcellótól egy szép psalmust énekelni.

E közben Chopin perczről-perczre gyöngült, a szobában összegyűltek pedig a bekövetkezendő katastropha megrendítő hatása alatt mintegy önkénytelenül ereszkedtek térdre nyoszolyája körül, kinek emléke mindnyájuk által féltett kincséktől erősödött meg sziveikben, esdve a mindenhatóhoz, hogy megkönnyítse a szenvedő végsóhajának ellebbenését. A szobában ünnepélyes csend honolt. Megnémult a szó mindnyájuk ajkán, egyedül Potocka grófnő e perczben csodálatosan csengő dalának viszhangja tölté be — a haldokló zeneköltő hatyudalaként — a szoba levegőjét. Szép, fájdalmasan szép jelenet volt ez, hol a költő végsóhaja az elemét képezett zene lágy dalájával egybeforrva tört magának utat az örökkévalóságba.

Másnap reggel vágyat érezvén az utolsó kenet felvételére, egy előhitt lengyel lelkész Czartoriska hercegnő, Potocka grófnő, Stirling asszony s többekjelenlétében kiszolgáltatta azt neki. Mig a pap a haldoklók imáját rebegé, Chopin lezárt szemekkel nyugodott Guttman vállaira támaszkodva. A mint az egyház szolgálja bevégezte imáját, felnyitá a haldokló faradt szempilláit, s emelkedett hangon és világos tekintettel mondta rá az „Amen“-t.

Szóltanul esett ismét vissza párnáiba, s meg maradt így egész estig, amikor egy pohár vizet kért, mit Guttman nyújtott neki. Alig enyhíté a haldokló avval láztól égő ajkait, Guttman jobbjá után nyult, megcsókolta azt, s ezen szókkal: „Cher ami! (kedves barátom!) Október 17-én reggeli három órakor kilehelte nemes lelkét Guttman karjai között. Az önfeláldozó barátinak a pótolhatlan veszteség feletti fájdalma annyira megrendítő volt, hogy gróf Grzymala kénytelen volt őt, legalább egy időre, a halotti szoba elhagyására felkérni.

A poharat, melyből Chopin az utolsó csep vizet élvezte, Guttman kegyeletesen megőrizte, nem mulasztván el egyuttal lefestetni magának örök emlékül az elköltözött drága barát holttemét úgy, amiként az a ravatalon megdicsőülve nyugodott. — Mélyen érző zeneköltő volt ő, kinek széles irodalmi működése nem tévesztette el a magas célt, a szabados gondolat, kifejezés, eszmetisztaság, a külfoma elegantiájának fejlesztése tekintetében. Sajátságos költői stylje a legnehezebben értelmezhető szebbnél szebb termékét mutatja fel genialis alkotásainak; az ő muzsája annyira önálló iskolát képvisel, hogy az összehasonlítás bármely irányban meddő kísérletre vezetne. Művei mindinkább tért nyitnak zenekedvelő közönségünknek, s örömmel adunk itt kifejezést annak, hogy polonaisei, norturnói, de különösen valzerei nálunk már nem ritkán avatott kezek alatt gyönyörködtetik a hallgatókat.

Közgazdaság.

A kereskedelmi és iparkamara Szontagh Mátyás alelnök ur elnöklete alatt e hó 8-án ülést tartott. Egyik érdekesebb mozzanata e gyűlésnek az volt, hogy a magyar leszámítoló és pénzváltó bank, melynek tudvalevőleg Széll Kálmán ur az elnöke, nem szándékozik Pécsen a kért közraktárak építését elősegíteni, minthogy az Barcon fog

felállítatni, de a sertéshizláló vállalatban sem vesz szervező részt, kész lévén azonban utóbbi hitellel elősegíteni. Reméljük, hogy mindkét ügy a bank vonakodása dacára is hajótörést szenvedni nem fog, ebbeli reményének adott a kamara is kifejezést. Sokkal több lesz az érdem, ha saját erőnkől sikerül e nagy horderejű vállalatokat létesíteni — a hitelt megtaláljuk itt is, nem szükséges azért Budapesten könyörögni, s kivált oly bankoknál, melyeknél nagyon is csipősen fuj a szél. A kamara kiterjeszté figyelmét a vidéki városok és nagyobb községekben élősködő iparos tanoncok teljesen elhanyagolt oktatási állapotára, és az adatok beszerzése végett az egyes ipartársulatokhoz fordult; hogy az adott felvilágosítások kelően feldolgoztassanak és a szükséges reformok behozattassanak, egy 5 tagú bizottság küldetett ki, mely minden esetre lelkiismerettel fogja megvizsgálni e nagyon is fontos ügyet. Szóba jött egy Pécsétti létesítendő mellék-vámhivatal ügye, de az hosszabb vita után elejtetett. Szőnyegre került azon kérdés, nem lenne-e czélszerű egyes vásártartó községekben a vásárok beszüntetése, illetve nem szükséges-e, e téren egyes kerületek szerinti összpontosítás. A kamara csakugyan soknak tartja a kisebb helyek vásári tartását s ez ügyben nemcsak kimeríté felterjesztést intéz a kormány és országgyűléshez, hanem hason eljárásra a többi kamarákat is felhívja. A nyers bőrök kidolgozása és kezelése körül észlelhető visszasságok megszüntetése iránt egy a helybeli timárokból álló bizottság küldetett ki. Ezek az ülések legnevezetesebb és felemlítésre méltó mozzanatai.

Vetéseink állása. Megyénk különböző pontjairól vett tudósítások összevetése alapján a következőket mondhatjuk vetéseink állására vonatkozólag. A majd fagyos, majd

langyos napok közt váltakozó időjárás, ehez járulva ama nagymérvű pusztítás, melyet az egerek idéztek elő, vetéseink állapotát igen kétségessé tette. Némely helyeken az egerek oly károkat vittek véghez, hogy a tulajdonosok kénytelenek voltak utánvetni földjeiket. Örvedetes körülményképen említjük fel, hogy a beállt kemény fagyok az egereket végkép kiölték s így remélhető, hogy kedvező időjárással a silány minőségű vetések szépen lábra kapnak s jobb termést engednek kilátásba helyezni.

Pécsi színház.

Vasárnap, 1882. február 12-én adatik:
Miss Lazo (az arany légy) felléptével.
Egy nő, ki az ablakon kiugrik.
Vigjáték 4 felv. Magyarosította: Szentpétery.
Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.
Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyilttér.

Europa minden államaiban szabadalmazva
Légszesz-lángszabályozó,
Légszesz-megtakarító
Rimanóczy Gy. szabadalma.

Minden légszeszfogyasztó, de különösen nagyobb gyártelep, színházak, vasuti indóházak és műhelyek, szalodák, kávéházak stb. nézve rendkívül fontos.

A Rimanóczy féle szabadalmazott légszesz-lángszabályozók 18 egész 35 százalékos megtakarítást eredményeznek, ugyanolyan erős világítás mellett, el nem romlanak és alkalmazásuk igen könnyű.

Bővebb felvilágosítást ad, a vállalat képviselője és raktárnoka Visnya S. Pécsétti.

Hoffmann Károly Butor-raktára

Pécsétti
ó-posta-utca 22. sz.
mindennemű saját készítményű politirozott, lakirozott és konyha-butorok; valamint

Thonet^{féle} székek

hajlított fából;
vasbutorok, tükrök és függönykeretek
legjutányosb áron
Elfogad egész lakások összhangzó butorzását s mindennemű
Kárpitos munkát
valamint butorok becsomagolását és minden iránybani szállítását.

Cserei Antal

fűszerkereskedő

Pécsétti, király-utca, volt Consum-egylet-féle helyiség.

Ajánlja dusan felszerelt londoni thea és rum raktárát. Strachino-, gorgonsola-, imperial-, romadour- és limburgi sajtokat.

(Corned Beef valódi amerikai jegy), nemkülönb a fűszer szakmába vágó ezikeit a legjutányosabb áron.

Gyárfelosztás következtében gyári áron.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tiszteletteljesen tudomásul adni, hogy alább elsorolt árukat egy renommizott gyárnoktól, ki üzletét végkép beszünteti, eladás végett átvettem s azokat határozott gyári áron — melyek mellett a t. vevők 25%-ot megtakarítanak — elárusítani fogom.

A készlet következőkből áll:

- 300 drb. valódi rumburgi gyoles.
- 200 „ 3/4, 9/4 és 10/4 széles gyoles-lepedő.
- 500 „ 5/4 széles tiszta creasz-gyoles.
- 1000 „ 4/4 széles tiszta creasz-gyoles.
- 100 „ tiszta czérna ágybeli-grádl.
- 60 „ 5/4, 6/4 és 8/4 görfüggöny-grádl.
- 30 „ 8/4 fehér és szürke damast-asztalnemű.
- 2000 tzt. vászont damast-asztalkendő.
- 800 „ vászon damast-asztalterítő, 8/4-től egész 16/4 nagyságban.
- 1500 „ vászon damast törölközők, minden nemből.
- 700 drb. 23 méter damast-törölközők.
- 450 tzt. fehér vászon-kendő.

Fenti cikkek kiválólag alkalmasak kelengyékre, mert ritkán kínálkozik alkalom ily kitünő minőségű kelenyék, ily olcsó áron összeállítására. — Az illető gyár majdnem egyedül állt azon jóhírben, hogy áruai valódi tiszta gyolcsszövetek, amiért én a felelőséget örömmel elvállalom.

Egyidejűleg bátor vagyok a t. cz. közönség becses figyelmét nagy választéku selyem-, posztó- és divat-áruccikre felhívni, melyeket szintén rendkívül olcsó áron adom.

Mély tisztelettel

PAUNZ ADOLF

Pécsétti, Széchenyitér Zsolnay-féle bazár épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek utánvét mellett. Az esetőleg tetszést nem nyert áruk mindenkor teljes készséggel becsereítetnek.

EISER JÁNOS

Széchenyi-tér (Örtzen-féle házban)

ajánlja valódi francia és magyar pezsgő-borait, u. m.:

Francia:

Aubertein Selier	3.80
Delbek	3.50
Reöderer Chartbl.	3.60
Cliquo International	3.50
Gibert Imperial	4.—

Magyar:

Kincsem	2.—
Imital Siller	2.—
Magyar-francz. felir	1.50
„ „ „	1.20

Első pécsi virágkereskedés.

Van szerencsém tiszteletteljesen tudomásul hozni, hogy itt Pécsétti, a Siklósi-utcában a „Mátyás király“ fogadónak átellenében

virágkereskedést

nyitottam, melyben mindenkor következőket tartok készletben; u. m. Üde menyasszonyi-, bál-, köszöntési-, asztali- és cotillon-csokrokat, ékes atlasz-, tarlatan- vagy papir-tartókkal; — mell-, haj- és gomblyuk-bokrétácskákat; — salon-csokrokat erfurti természetes szalma-virágokból, pompás diszfűvekkel ékítve; — üde és szárított sir- és babérkoszorúkat; — füzereket koporsó-diszítéshez; — egyes camélia-gránátokat és rózsákat, valamint növény- és virág-köcsögöket, vázákat, virágtartókat és virágtartó gombákat.

☛ Fris myrtusz-arakosoruk is a leggyorsabban köttetnek. ☛

Vidéki rendeléseket is gyorsan és pontosan teljesítek.

Mély tisztelettel

az Első pécsi virágkereskedés

Gruió Otilia.

Hirdetmény.

A város közönsége tulajdonát képező **meceki kőbánya** és a bányatelep feletti erdőben levő **zsuppon-paragi kőbánya** bérletei f. évi márczius hó 1-én lejárván, ezen két rendbeli kőbányának f. évi márczius hó 1-től számítandó három egymás után következő évre leendő újabb bérbeadása érdekében

f. évi február hó 15-én,

reggeli 10 órakor, a zárt ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános árverés a városház második emeletén lévő gazdasági hivatalban megfog tartatni.

Felhivatnak ennél fogva a bérleni szándékozók, hogy erre vonatkozó zártajánlatukat magyar nyelven szerkesztve és az eddigi bérnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátva azon kijelentéssel, hogy a feltételeket ismerik és elfogadják, legkésőbb f. hó 14-én délutáni 5 órájáig a polgármesteri hivatalban annál bizonyosabban adják be, miután a később netalán beérkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni: — ugy a szóbeli uton vállalkozni óhajtok, hogy a 10%-nyi bánatpénzzel ellátva, fentebb kitett határnapon megjelenni sziveskedjenek.

Itt megjegyeztetik, hogy a meceki kőbánya évi bére jelenleg 430 forintra, a zsuppon-paragi kőbánya bére pedig évi 51 forintra rug.

Végre köztudomásra hozatik, hogy a közelebbi feltételek Lechner kiküldött tanácsnok urnál betekintheők.

Pécs sz. kir. város tanácsának 1882. évi február hó 8-án tartott üléséből.

Pécs sz. kir. város tanácsa.

Petrovits Ferencz b á d o g s

Pécsen, az irgalmasok templomának átellenében.

Ajánlja magát a szakmájába vágó mindennemű munkákra:

Árnyékszék **fedélzetek**

vizszivattyúzással és anélkül 6 fittól fölfelé, készletben tartatnak:

Fürdőszobák

teljes berendezése a legjutányosabban elfogadtatik; — valamint

Cseréptetőztetés

is, — és tetőzetek tatarozása.

Hirdetés.

Tisztelettel alulírott a n. é. közönségnek szives tudomására hozom, miszerint boldogult férjem

Wurster Ede cukrász-üzletét

az eddigi helyiségben: **Kistér-utca 3. sz. a.** saját felügyeletem alatt tovább folytatni szándékozom.

Midőn ezen alkalommal korán elhunyt férjem iránt 15 év alatt tanusított jóakaró pártfogásáért a n. é. közönségnek hálás köszönetemet kijelentem, legyen szabad reménylenem, hogy jutányos áruim, valamint gyors és pontos szolgálatom által a jövőben is a n. é. közönség pártolását és bizalmát kiérdemelni szerencsés leendek.

**Özv. Wurster Edéné,
született Kaltwasser Mari.**

Ramazetter K. könyvnyomdája Pécsen.

A siklósi takaré- és hitelegylet rendes közgyűlése

Siklóson, az intézet helyiségében

1882. é. február hó 23-ik napjának

d. e. 9 órájára tüzetik ki, mikorra a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

N a p i r e n d:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok módosítása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

Siklóson, 1882. február 1-én.

Varga Béla,
alelnök.

Az alapszabályoknak 49. §-a értelmében szavazati joggal az bir, ki részvényét szelvényeivel együtt, a közgyűlés előtt 24 órával a pénztárnál, szavazati jegy átvétele mellett, leteszi.

Erzsébet szálloda Budapest, IV. kerület egyetem-utca.

E kitünő fekvésű szálloda, szemben az I. hazai takarékpénztár épületével, a királyi tábla, valamint az egyetem tőzsomszédságában, utasoknak kiválóan ajánlható. — Közvetlenül előtte társaskocsik közlekednek a vaspályához.

Egészen újonnan berendezett **szobák 70 krtól fölfelé.**
Csinos **kávéház** és olcsó **étterem** a szállodában.

Tisztelettel
Schmidt Ferencz,
szálloda tulajdonos.

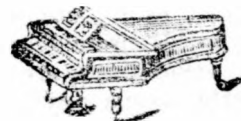
45

12—3

SCHAUREK JÓZSEF

Pécsen, Ó-pósta-utca 16. sz.

Mindennemű
zongorák
és
harmoniumok
tára.

Régi zongorák
becseréltetnek
ujakkal.

Zongora
kölcsönintézet.

Ugyanitt kaphatók zenélő szelenczék Heller H. Bern híres gyárából, gyári áron.

Schwarz Vilmos erdő-üzlete Pécsen.

Olcsó tüzelőfa.

4 méter gyertyán hasábfa **12** frt, régi öl 10 frt 20 kr.

4 „ bükk „ **12** „ „ „ 10 „ 20 „

4 „ kőris szil „ **10** „ „ „ 8 „ 50 „

Schwarz Vilmos
váltóüzletében.